

Leseveiledning til 13.04

Arbeidsmarked og lønnsdannelse

Barth, E. (1998). "Inntektsforskjeller og lønnsdannelse", i A. Rødseth og C. Riis (red), *Markeder, Ressurser og fordeling*, Ad Notam Gyldendal, Oslo –

+ stoff om etterspørsel etter arbeidskraft (produsentens valg) og tilbud av arbeidskraft

Bedrifters etterspørsel etter arbeidskraft:

Det kan være lurt å repetere bedriftens etterspørsel etter arbeidskraft:

Forelesningsnotater + evt. notatet "Arbeidskraftsetterspørsel" som ligger på kurssets hjemmeside. Læreboka kap.7.2 går gjennom det tekniske, men utleder ikke eksplisitt etterspørselen etter arbeidskraft.

Sjekk at du kan:

- Forklare ved hjelp av en figur hvor mye en bedrift vil etterspørre av arbeidskraft som en funksjon av lønna. Hva er den høyeste lønna de ansatte i bedriften kan oppnå?
- Forklare hva som skjer med etterspørselen dersom prisen på bedriftens produkt øker, mens lønna er uendret.
- Forklare hvordan bedriftens etterspørsel etter arbeidskraft endres dersom myndighetene pålegger en arbeidsgiveravgift på $a\%$ av lønna.

Individens tilbud av arbeidskraft:

Læreboka kap.6.4

Sjekk at du kan (etter forelesningen):

- Forklare hvordan vi kan bruke konsumentteori til å analysere individets tilbud av arbeid, når vi ser på valg mellom fritid og materielle goder.
- Forklare hva som menes med substitusjons- og inntektseffekten av en lønnsøkning
- Forklare hvorfor økt lønn (evt. lavere skattesats) ikke nødvendigvis leder til at individet ønsker å jobbe mer (ta mindre fri).
- Forklare hvorfor vi allikevel kan regne med at tilbudet av arbeidskraft i et marked er stigende i lønna.

Arbeidsmarkedet: Bruker teorien for FK-marked og ser på blant annet minstelønn/tariff lønn.

Gir FK-modellen en god beskrivelse av arbeidsmarkedet?

Litt om alternative modeller for arbeidsmarkedet.

Sjekk at du kan:

Forklare virkningene i arbeidsmarkedet av minstelønn/tariff lønn, arbeidsgiveravgift, skatt på lønn

Lønnsforskjeller

Barth, E. (1998). "Inntektsforskjeller og lønnsdannelse", i A. Rødseth og C. Riis (red), *Markeder, Ressurser og fordeling*, Ad Notam Gyldendal, Oslo – **K**

Må kunne svare på :

- Hvilke faktorer kan forklare lønnsforskjeller?
- Hvordan kan vi få ulik lønn for likt arbeid?